

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdülhamit Gül** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla dilerim. **29.12.2021**

Şevin Coşkun
Muş Milletvekili



Nisan 2020 de İnfaz yasasında yapılan değişiklikle Cezaevi idarelerine tanınan geniş yetkiler sonucu idarenin keyfi uygulamaları, özellikle hasta tutuklu ve hükümlülerin hayatını tehlikeye atmaktadır. Cezaevleri, hak ihlallerinin en çok yaşandığı ve etkilerinin en derin hissedildiği yerlerdendir.

Cezaevlerindeki ölümlerin artışı ve ağır hasta tutukluların tahliye taleplerinin yerine getirilmemesiyle yaşam hakkı ihlali daha da derinleşmektedir. Hasta tutuklu ve hükümlülerin tedavileri için yapılan başvurular, ya sürüncemede bırakılmakta ya da ret edilmektedir. Bu durum nedeniyle hasta tutuklu ve hükümlüler, kronik hastalıklarıyla baş başa kalmanın yanı sıra tedavilerinin gerektiği gibi yapılmadığından çoklu hastalıklara yakalanma riski de artmaktadır.

İnsan Hakları Derneği'nin hasta tutuklu ve hükümlüler listesinde olan Fatma Tokmak, Yusuf Akbaba ve Aziz Tufan'ın sağlık durumları her geçen gün daha da kötüye gitmektedir.

Fatma Tokmak, 1996 yılından beri cezaevinde ve birçok hastalık ile yaşam mücadelesi vermektedir.

Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV), Tokmak'a dair 23 Temmuz 2014'de hazırladığı sağlık raporunda; astım ve romatizmal kalp hastalığına bağlı ileri derece mitral ve triküspit yetmezlik, ileri derece mitral darlık ve arteriyel hipertansiyon hastası olmasından ötürü yaşamının tehlikede olduğunu belirtmiştir. Bu nedenle Tokmak'ın bir an önce tedavi ve tahliye edilmesi vurgulanmasına rağmen Adli Tıp Kurumu, aksi yönde verdiği rapor ile tahliye ve tedavi hakkını engellemiştir.

Avukatlarının açıklamasına göre Tokmak'a sürekli kan değişimi yapılması gerekirken pandemi gerekçesiyle bu tedavisi yapılamamaktadır.

Bakırköy Kadın Cezaevinde tutulmaktadır.

56129

Yapılan son avukat görüşmesinde Tokmak'ın vücudunun her yerinde yoğun morarmalar olduğu gözlemlenmiş ve hayatının tehlikede olduğu belirtilmiştir. Bakırköy Kadın Cezaevinde tutulan Tokmak'ın tedavisinin yapılması için; infazın tehirine karar verilmesi talebine yönelik avukatları aracılığıyla yaptığı başvurular sonuçsuz kalmakta, tedavi hakkı ihlal edilmektedir.

Hasta hükümlü Yusuf Akbaba, Denizli T Tipi Cezaevi'nde tutulmaktadır. 29 yıldır cezaevinde olan 57 yaşındaki Yusuf Akbaba, ileri derecede diyabet, yüksek tansiyon ve kalp hastasıdır. Bu hastalıklarına bağlı olarak ciddi görme kaybı yaşamaktadır. İHD'nin 25 Aralık 2021'de yaptığı açıklamada; Akbaba'nın hastalıkları nedeniyle gelişen acil durumlarda çoğunlukla hastaneye götürülmediği, götürüldüğü durumlarda ise reçete edilen ilaçların verilmediği belirtilmiştir. Tek başına temel ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanan Akbaba, uzun sürelerde tek başına karantina uygulamasına maruz bırakılmıştır. Akbaba'nın, tek kişilik hücrede tutulduğu, sağlığa ve tedaviye erişim hakkının engellendiği aktarılmıştır.

Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli cezaevinde bulunan ağır hasta tutuklu Aziz Tufan'ın, vertigo hastalığının yanı sıra mide ve bağırsak hastalıkları bulunmaktadır. Aziz Tufan'ın annesi yaptığı açıklamada ' Aziz'in sık sık hastaneye götürülmesi gerekirken ve kullandığı ilaçların ağır olması sebebiyle vücudunda ciddi etkilere neden olmaktadır. Hastaneye her götürüldüğünde ise cezaevine döndüğünde karantinaya alındı ve en son geçen haftaya kadar 78 gün boyunca karantinada tutuldu. Karantina koşullarının ağır olması, cezaevinde yeterli ve sağlıklı yemekler verilmemesi, kullandığı ilaçların da etkisiyle Aziz'in bünyesi ciddi düzeyde zayıflamış, dirençsiz durumdadır. Aziz, karantinada kalmamak için hastalıklarına bağlı olarak geçen haftadan itibaren artık hastaneye gitmeme kararı aldı. Şu an karantinada değil fakat tedavisi aksadığı için bu sefer de hastalıkları nedeniyle zorluk çekmektedir. Aziz Tufan'ın tahliye ve tedavisi önündeki engeller bir an önce kaldırılmalıdır.'

Bu bağlamda;

1. TİHV'in Fatma Tokmak hakkında hazırlamış olduğu tıbbi dosya doğrultusunda, gerekli koşullarda tedavi olması için infazının erteleme talebine yönelik yapılan başvuruların kabul edilmeme gerekçesi nedir?
2. Tokmak'a sürekli yapılması gereken kan değişimi ile ilgili Bakanlığınızın ne zaman bir çalışması olacaktır?
3. Tokmak ile yapılan son avukat görüşmesinde iddia edildiği gibi vücudundaki morarmalar ve hayatının tehlikede olduğuna ilişkin Bakanlığınızın bilgisi var mıdır? Var ise Tokmak'ın tedavisi önündeki engellerin kaldırılmama gerekçesi nedir?
4. Denizli T Tipi Cezaevi'nde tutulan Yusuf Akbaba'nın hastalıkları hakkında Bakanlığınızın bilgisi var mıdır?
5. İHD'nin açıkladığı rapora göre, Akbaba'nın hastaneye götürülmediği ve hastaneye götürüldüğü durumlarda ise reçete edilen ilaçların verilmeme gerekçesi nedir? Bu uygulama nedeniyle sorumlu kişiler hakkında herhangi bir soruşturma başlatıldı mı?

56129

6. Yaşamını tek başına idame ettiremeyen Yusuf Akbaba'nın tek kişilik hücrede tutulması ve tedavisinin engellenme gerekçesi nedir?
7. Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli cezaevinde bulunan ağır hasta tutuklu Aziz Tufan'ın uygun koşullarda tedavisinin etkin bir şekilde devamlılığını sağlamak amacıyla Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?
8. Hastalıklara bağlı özel beslenmenin yanı sıra nitelikli, yeterli, sağlıklı yemek ve gıdaların tutuklu ve hükümlülere verilmemesinin gerekçesi nedir?